

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycje skierowane do Sejmu RP przez pana Sebastiana Adamowicza (nr BKSP-145-391/18, BKSP-145-398/18, BKSP-145-401/18, BKSP-145-414/18, BKSP-145-426/18, BKSP-145-436/18, BKSP-145-445/18, BKSP-145-503/19) – które komisja uznała za zasadne. Celem ustawy jest dokonanie drobnych zmian w trzynastu ustawach, dostosowujących występującą w nich terminologię do aktualnego stanu prawnego. Wprowadzenie tych zmian ułatwi adresatom nowelizowanych aktów prawnych ich zrozumienie i właściwe stosowanie w obecnym otoczeniu normatywnym. Niektóre zmiany, wskazane przez autora petycji, nie zostały uwzględnione w projektowanej ustawie gdyż już zostały wprowadzone w ustawach uchwalonych przez Sejm.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Art. 3 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego zawiera odesłanie do działu V tego Kodeksu, który został uchylony z dniem 1 stycznia 2004 r. na mocy art. 4 pkt 7 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Art. 1 proponowanej ustawy zawiera propozycję likwidacji tego odesłania do nieistniejącego działu.

Art. 2a ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych zawiera odwołanie do ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, uchylonej z dniem 1 stycznia 2018 r. na podstawie art. 573 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. Dlatego projektowana ustawa zawiera, w art.2, propozycję odpowiedniej aktualizacji tego odesłania.

Art. 479⁶⁸ pkt. 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego zawiera odesłanie do nieobowiązującej już ustawy z dnia 27 czerwca 1997

r. o transporcie kolejowym. Propozycja zawarta w art. 3 projektowanej ustawy zmierza do wprowadzenia prawidłowego odwołania – do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

W art. 19 § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przywołuje się „gminy wchodzącej w skład powiatu warszawskiego”. Przepis ten nie uwzględnia zmian wprowadzonych ustawą z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy, zgodnie z którą „Stolica Rzeczypospolitej Polskiej, miasto stołeczne Warszawa, jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu.”. Dlatego w art. 4 proponowanej ustawy znalazła się propozycja niezbędnej zmiany.

Jak wynika z art. 18 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (K.w.) katalog kar jest katalogiem zamkniętym i nie zawiera się w nim podanie orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości w szczególny sposób. Natomiast art. 28 § 1 K.w. zawiera katalog środków karnych, wśród których ustawodawca w pkt 5 wymienił podanie orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości w szczególny sposób. Dlatego aktualna norma zawarta w art. 31 § 2 K.w. („Kara określona w § 1 polega na ogłoszeniu orzeczenia w zakładzie pracy, w uczelni, w miejscu zamieszkania ukaranego, w innym właściwym miejscu lub w inny stosowny sposób.”) zawiera błędną terminologię – przepis powinien stanowić nie o karze lecz o środku karnym. Dlatego art. 5 projektowanej ustawy zawiera propozycję odpowiedniej zmiany, likwidującej opisaną nieprawidłowość.

W art. 10 w pkt. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych występuje przywołanie nieistniejącego już w polskim systemie sądowniczym sądu wojewódzkiego. Sądy wojewódzkie na podstawie art. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1998 r. Nr 160, poz. 1064) stały się sądami okręgowymi. Wprawdzie przepis art. 4 tej ustawy nakazuje, by ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o sędzie wojewódzkim, należy rozumieć przez to sąd okręgowy, ale dla przejrzystości aktów prawnych należy uznać takie rozwiązanie za tymczasowe, do czasu dokonania zmiany porządkującej terminologię. Dlatego w art. 6 pkt 1 przedkładanego projektu ustawy została zawarta propozycja stosowanej zmiany.

W art. 4b ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze oraz w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych wymienia się

pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych, podczas gdy pojęcie „pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych” występowało w art. 108 ustawy z dnia 27 lipca 2015 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, jednak ustawa ta straciła moc z dniem 1 października 2018 r., tzn. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zgodnie z art. 247 ust. 1 tej ustawy nauczyciele akademicki, którzy w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce byli pracownikami naukowo-dydaktycznymi - stali się pracownikami badawczo-dydaktycznymi a nauczyciele będący pracownikami naukowymi stali się pracownikami badawczymi. Dlatego w art. 6 pkt 2 oraz w art. 7 przedkładanego projektu ustawy została zawarta propozycja stosowanej zmiany

Art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży zawiera odesłanie do nieobowiązującej już ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej. Utraciła ona moc obowiązującą na podstawie art. 160 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Uznanie, że odesłanie zawarte w treści art. 2 ust. 1 pkt 2 proponowanej do zmiany ustawy należy obecnie odczytywać jako odesłanie do ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej może budzić wątpliwości, ponieważ ustawa z 2004 r. nie zawiera przepisu, który nakazywałby traktować odesłania do ustawy z 1990 r. jako odesłania do ustawy z 2004 r. Dlatego projektowana ustawa zawiera, w art. 8, propozycję odpowiedniej zmiany.

Potrzebne wydaje się także dokonanie analogicznej nowelizacji ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w której w art. 112 występuje termin: „Sąd Wojewódzki w Warszawie – Sąd Gospodarczy” gdy właściwym jest termin: „Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Gospodarczy”. Dlatego w art. 9 przedkładanego projektu ustawy została zawarta propozycja stosowanej zmiany.

Art. 18 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych zawiera odesłanie do art. 585 tej ustawy. Jest to odesłanie błędne, bowiem przepis ten utracił moc z dniem 13 lipca 2011 r. na podstawie art. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw. Zawarta w art. 10 propozycja zmierza do usunięcia odesłania do nieistniejącego przepisu.

Art. 2 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa

państwa zawiera odesłanie do nieobowiązującej ustawy z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, która utraciła moc na podstawie art. 134 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych. Proponowany art. 11 przedkładanego projektu ustawy zawiera odesłanie do aktualnie obowiązującej ustawy.

W art. 18 ust. 6, art. 20 ust. 5 i art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich znajduje się odesłanie do art. 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie. Ustawa ta została uchylona z dniem 1 kwietnia 2009 r. na podstawie art. 82 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2009 r. Odpowiednikiem normy zawartej w art. 15 ustawy z 1998 r. jest art. 22 w ustawie z 2009 r. Z tego powodu w art. 12 proponowanego projektu ustawy została zawarta propozycja odpowiedniej zmiany.

Obecne brzmienie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim („Zmiany w ustaleniu osoby ojca, wynikające z orzeczenia sądu wydanego na skutek powództwa o zaprzeczenie ojcostwa albo o unieważnienie uznania, podlegają uwzględnieniu przy określeniu obywatelstwa małoletniego, chyba że małoletni osiągnął już pełnoletność lub za jego zgodą, jeżeli ukończył 16 lat.”) nie uwzględnia zmiany dokonanej ustawą z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, która spowodowała zastąpienie instytucji unieważnienia uznania ojcostwa ustaleniem bezskuteczności uznania ojcostwa. Wprawdzie w art. 7 ust. 1 wskazanej ustawy z 2008 r. zawarto postanowienie, że ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o uznaniu dziecka należy przez to rozumieć uznanie ojcostwa, a gdy mowa jest o unieważnieniu uznania, należy przez to rozumieć ustalenie bezskuteczności uznania – dla przejrzystości prawa celowym jest zapewnienie spójności terminologicznej w tak ważnym akcie prawnym. Dlatego zawarta w art. 13 proponowanej ustawy propozycja ma na celu nadanie nowego brzmienia omawianego przepisu, zawierającego aktualną terminologię.

3. Skutki projektowanej ustawy

Zasadniczym skutkiem społecznym i prawnym projektowanej ustawy będzie poprawa spójności i przejrzystości systemu prawnego.

Ze względu na swój charakter i ograniczony zasięg ustawa nie wywoła skutków gospodarczych, nie wywoła także skutków finansowych, w tym nie będzie miała wpływu na finanse sektora publicznego. Nie będzie miała także wpływu na majątkowe prawa i obowiązki przedsiębiorców lub prawa i obowiązki przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, w tym mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

4. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.